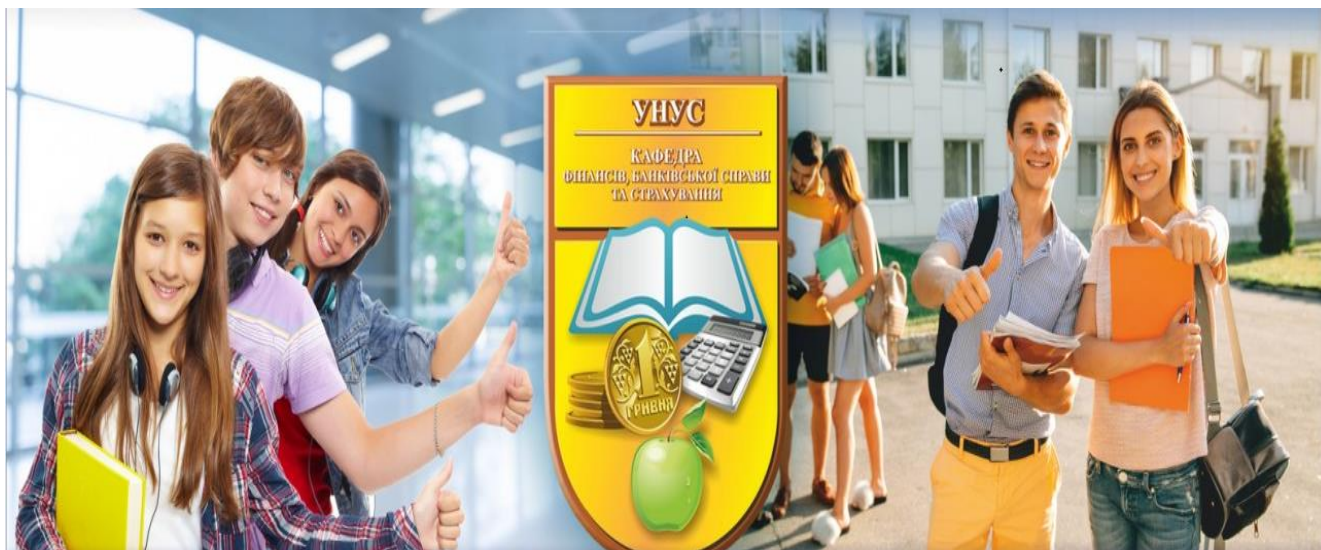

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ ПІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

***«Розвиток фінансово-кредитних систем: виклики
сьогодення»***

6-7 червня 2022 року

Умань 2022

Рекомендовано до друку вченою радою факультету економіки і підприємництва Уманського національного університету садівництва
(протокол № 6 від 16 червня 2022 року)

Редакційна колегія:

Нестерчук Ю.О. – д.е.н., професор, декан факультету економіки і підприємництва; **Непочатенко О.О.** – д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Мальований М.І.** – д.е.н., професор, проректор з науково-педагогічної роботи Уманського НУС; **Прокопчук О.Т.** – к.е.н., доцент, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Лиса Н.В.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Власюк С.А.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Ролінський О.В.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Бечко П.К.** – к.е.н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Гузар Б.С.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Мельник К.М.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Барабаш Л.В.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Бондаренко Н.В.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Колотуха С.М.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Улянич Ю.В.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС; **Пташник С.А.** – к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського НУС.

Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Розвиток фінансово-кредитних систем: виклики сьогодення», 6-7 червня 2022р. Уманський НУС. Умань. 176 с.

Відповідальність за достовірність цифрового матеріалу, фактів, цитат, власних імен, географічних назв, назв підприємств, організацій, установ та іншої інформації несуть автори надісланих матеріалів. Висловлені у цих матеріалах думки можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії і не покладають на неї ніяких зобов'язань.

Разумова Г.В., Альперович Я.І	41
ГРОШОВО-КРЕДИТНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ ТА ЇЇ ПЕРСПЕКТИВИ	
Томарович Т.В.	43
ФОРМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ ПОТОКАМИ БАНКУ	
Турик Б.В.	45
ПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ У ФОРМУВАННІ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ УКРАЇНИ І США	
Хабарова А.А.	46
ПЛАТІЖНІ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ РОЗВИТКУ	
Ходжабаєв Ш., Ролінський О.В., Власюк С.А.	48
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ	
Шевчук О.І.	50
ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ В КОНТЕКСТІ ПОСИЛЕННЯ ДІЄВОСТІ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ	
Шелудько С.А.	53
ТЕЗАВРАЦІЯ БАНКІВСЬКИХ МЕТАЛІВ В УКРАЇНІ В ЕПОХУ ЕКЗИСТЕНЦІЙНИХ ПОТЯСІНЬ	
<i>СЕКЦІЯ 2. Інноваційна та інвестиційна діяльність в умовах розвитку глобальних процесів економіки України</i>	
Бесяк І.О.	56
ПРИМОРСЬКІ АГЛОМЕРАЦІЇ УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТИ МІЖНАРОДНИХ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ВІДНОСИН	
Гузар Б.С.	58
ІННОВАЦІЙНО - ІНВЕСТИЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ	
Зайцев О.В.	61
ВІЙСЬКОВІ ОБЛІГАЦІЇ: ПОРЯДОК ТА ОСОБЛИВОСТІ РОЗМІЩЕННЯ В УКРАЇНІ	
Іжевський П.Г.	63
ІНВЕСТИВАННЯ В РИНОК ЖИТЛОВОЇ НЕРУХОМОСТІ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ: РЕАЛЬНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
Коваль Д. В	65
ОСНОВНІ ФАКТОРИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ КАПІТАЛЬНИХ ВКЛАДЕНЬ	
Лукашук М. В	68
МОЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ ІННОВАЦІЙ В ЕКОНОМІЦІ	
Мельник К.М., Костянко С.А.	70
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НА РИНКУ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ	
Павловська Ю.В.	73
ФЕНОМЕН НЕЛІНІЙНОСТІ ІННОВАЦІЙ ТА ЙОГО ФІЛОСОФСЬКИЙ СЕНС	
Славіта Ю. В.,	75
МІЖНАРОДНА ФІНАНСОВА ДОПОМОГА УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНОСТЬ	
<i>СЕКЦІЯ 3. Облік та оподаткування діяльності суб'єктів господарювання: проблеми та напрями удосконалення</i>	
Гавриленко Н. В., Андрущенко А. М.	78
ОБЛІКОВА ДЕФІНІЦІЯ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ	
Крочак О.І.	81
ЗАРОДЖЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	

СЕКЦІЯ 3. ОБЛІК ТА ОПОДАТКУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ: ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ

Гавриленко Н. В.,

к.е.н., доцент

доцент кафедри Економіки, обліку та підприємництва

Андрущенко А. М.,

магістрант, 52-Емаг-21

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

м. Миколаїв

ОБЛІКОВА ДЕФІНІЦІЯ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

В Податковому кодексі України передбачено, що ПДВ – це непрямий податок, який нараховується та сплачується згідно з нормами п'ятого розділу Податкового кодексу[1]. Як бачимо, цей податок є непрямим і сплачується не товаровиробниками, а кінцевими споживачами товарів, робіт, послуг, які, в свою чергу, споживаються, використовуються на митній території України. ПДВ є частиною новоствореної вартості продукції. Проте, таке лаконічне визначення в повній мірі не розкриває економічний зміст досліджуваного поняття і, тим паче, взагалі не визначає сутність ПДВ в бухгалтерських цілях.

В наукових напрацюваннях вчених можна зустріти різні думки щодо змісту ПДВ та різні його трактування, але ж, звертає увагу на себе той факт, що вони в більшості випадків тотожні з визначеннями Податкового кодексу, чим і підтверджується економічний зміст цього податку.

Як вважає Науменко М. А., «ПДВ – це найбільш складна форма універсальних акцизів. Це наймолодший універсальний акциз, однак на сьогодні цей податок є дуже поширеним і справляється більше ніж у 135 державах світу. Платниками ПДВ, як і інших універсальних акцизів, є продавці товарів (послуг), які повинні збільшити ціну товару на суму податку, отримати від покупця гроші та перерахувати ПДВ до бюджету. Податок сплачується багаторазово на всіх етапах просування продукції до споживача, але об'єктом оподаткування є не обсяг продажу, а додана вартість[2, с. 10].

Проте, не завжди підприємства в системі облікових рахунків можуть відображати виникнення ПДВ. Це можна пояснити тим, що відбуваються розрахунки з різними СПД, одні з яких можуть бути платниками ПДВ, інші – ні.

Ми поділяємо думку вчених [3, с. 242], які вважають, що більш зрозумілою є назва «з доданої вартості», а не «на додану вартість». Вважаємо, що ця незначна редакційна правка допоможе краще засвоїти зміст ПДВ, оскільки дійсно, в Україні ПДВ на нараховується на додану вартість – він лише сплачується з неї.

Ми переконані, що облікова дефініція цього податку повинна обов'язково враховувати об'єкт бухгалтерського обліку, а саме – розрахунки СПД з ПДВ. Тому, враховуючи [4, с. 85; 5], вважатимемо, що ПДВ – це непрямий загальнодержавний податок, який є складовою ціни товарів та включає податкові зобов'язання щодо постачання товарів, податковий кредит щодо придбання товарів і розрахунки з бюджетом з ПДВ. Такий підхід доволі повно розкриває усі складові елементи ПДВ, які знаходять своє відображення в системі бухгалтерського обліку і, які здійснюють свій вплив на податкові розрахунки і формування показників звітності.

Проте, слід звернути увагу на те, що будь-яка операція, що підпадає під обкладення ПДВ завжди супроводжується формуванням електронних податкових накладних (надалі – ПН) та їх реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних (надалі – ЄРПН) з урахуванням граничних термінів [6]. Проте, не завжди ПН в обумовлені терміни може бути доставлена потрібному контрагенту через систему електронного адміністрування, оскільки можуть отримати статус «заблокованих» за результатами перевірки. В знак підтвердження факту реєстрації ПН в ЄРПН, і навпаки – її неприйняття, є квитанція, яка надсилається упродовж операційного дня платникам ПДВ в електронному вигляді у текстовому форматі. Якщо протягом зазначеного терміну продавець не отримав квитанцію, така ПН вважається зареєстрованою в ЄРПН. Але ж, одночасно, відсутність факту реєстрації ПН в ЄРПН не звільняє продавця від зобов'язання включення суми ПДВ, зазначеної у ПН, до суми ПЗ за відповідний звітний період. ПН, отримані з ЄРПН, для покупця є підставою визначення ПК. Для того, щоб отримати ПН, яка зареєстрована в ЄРПН, покупець надсилає в електронному вигляді повідомлення про реєстрацію ПН і така ПН вважається зареєстрованою в ЄРПН та отриманою покупцем. В таблиці 1 наведено характеристику субрахунків, призначених для бухгалтерського обліку ПДВ.

Таблиця 1

Характеристика субрахунків, призначених для бухгалтерського обліку ПДВ

Назва Рахунку	Характеристика рахунку
6411 чи 6415 «Розрахунки з ПДВ»	Призначений для обліку ПДВ
6412 «Розрахунки з ПДВ в СЕА ПДВ»	Призначений для обліку суми ПДВ, перерахованої Держказначейством до бюджету
6413 «Розрахунки з ПДВ за операціями з бюджетного датування»	Для аналітичного обліку ПК і ПЗ з ПДВ за дотаційними операціями в сфері сільгосподарства
643 «ПЗ»	Для обліку суми ПДВ в результаті отримання авансів та передоплат з наступним відвантаженням
6431 «Підтверджене ПЗ з ПДВ»	Для обліку ПДВ за оподатковуваними операціями, при авансах та передоплатах, у разі реєстрації податкової накладної у ЄРПН
6432 «Непідтверджене ПЗ з ПДВ»	Для обліку ПДВ за оподатковуваними операціями, при авансах та передоплатах, у разі виникнення ПЗ за

	первинними документами або ж при блокуванні податкової накладної
6433 «ПЗ, що підлягає коригуванню»	Для відображення ПЗ на вартість придбання матеріальних цінностей, послуг, які будуть використовуватися в неоподатковуваних ПДВ операціях або в негосподарській діяльності
644 «ПК»	Для обліку суми ПДВ, отриманої в результаті операцій з придбання, на яку підприємство має право зменшити податкове зобов'язання
6441 «Підтверджений ПК з ПДВ»	Для обліку ПДВ за оподатковуваними операціями, при сплачених авансах та передоплатах, у разі отримання податкової накладної, зареєстрованої у ЄРПН
6412 «Непідтверджений ПК з ПДВ»	Для обліку вхідних ПДВ за оподатковуваними операціями, при сплачених авансах та передоплатах, у разі виникнення ПК за первинними документами, які не підтверджені ПН або ж при блокуванні податкової накладної

У зв'язку з можливістю застосовувати таку значну кількість рахунків відносно обліку розрахунків з ПДВ, деякі науковці [6] пропонують виключити облікові записи з використанням 643 та 644 субрахунків, що призведе до уникнення податкових розрахунків з ПДВ в результаті сплати або отримання авансів та передоплат. Це виключення дасть змогу запобігти численним записам по рахункам 643 та 644, які виникатимуть в зв'язку з обліком кожної часткової передоплати упродовж звітного місяця.

Список використаних джерел

1. Податковий кодекс України: Закон України від 2 грудня 2010 року № 2755 –VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. (дата звернення: 22. 05.2022).
2. Науменко, М. А. Універсальні акцизи на сучасному етапі економічного розвитку: автореф. дис. ...канд. екон. наук: спец. 08.04.01 / Ірпінь, 2006. 19 с.
3. Синчак В. П. Еволюція наукової думки в оподаткуванні та її реалізація в податкових системах : монографія. Київ – Хмельницький : Вид-во ХУУП, 2006. 294 с.
4. Гавриленко Н. В. Податкова система. Львів.: Новий Світ – 2000, 2007. 328 с.
5. Гавриленко, Н. (2021). Актуалізація податкового потенціалу великих платників податків. *Економіка та суспільство*, (30). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-30-37>. (дата звернення : 22.05.22).
6. Дубінська О. О., Костюченко О. О. Проблеми і напрями вдосконалення розрахунків із податку на додану вартість на підприємствах України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2019. Вип. 24, Ч. 2. С. 5-8. URL: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/> (дата звернення: 22. 05.2022).